

→ Sändlista

Överenskommelse mellan Sveriges Radio AB och Statens Räddningsverk angående varnings- och informationssystemet viktigt meddelande till allmänheten

Rätten för en myndighet att begära sändning av myndighetsmeddelande i fred - "meddelande som är av vikt för allmänheten" - regleras i radiolagen (SFS 1986:1209) samt avtalen mellan staten och de olika programproducerande dotterbolagen inom Sveriges Radio aktiebolag. Nu gällande avtal mellan staten och riksradien, televisionen och lokal radio löper ut den 30 juni 1992.

Avtalen innebär att

statlig myndighet kan begära sändning i riksradio, television och lokalradio

kommunal myndighet kan begära sändning i lokalradio

i samtliga fall är det programföretaget som skall tillse att meddelandet "ges en lämplig utformning och att det inte genom sin omfattning eller på annat sätt verkar menligt på programverksamheten".

Behovet att begära sändning av meddelanden som är av vikt för allmänheten uppstår oftast inom den kommunala räddningstjänsten - kommunal räddningsledare. Denne har för närvarande endast den avtalsenliga rätten att begära sändning i lokalradio. De utvidgade möjligheterna att begära sändning i riksradio som framgår av radions tillämpningsinstruktioner upplevs inte utgöra en tillräcklig fast grund för den kommunala räddningsledaren. All planläggning och genomförande inom räddningstjänst måste utgå från säkerhet, enkelhet och snabbhet i systemet.

För radions användning i krig finns ett avtal upprättat mellan staten och SR-koncernen. Avtalet

innebär att Sveriges Radio utgör en självständig organisation inom totalförsvaret och lyder direkt under regeringen. Avtalet anger vidare att de separata avtalen mellan staten och de programproducerande bolagen skall vara vägledande även i krig. Möjligheterna att begära sändning av myndighetsmeddelanden i krig följer således i grund tidigare redovisade principer.

Utöver avtalet för krigsförhållanden har en överenskommelse rörande utsändning av varningsmeddelanden träffats 1980 mellan dåvarande Civilförsvarsstyrelsen och SR-koncernen. Denna överenskommelse reglerar främst formerna för utsändning av varningsmeddelanden vid kärnladdningsexplosion, anfall med kemiska stridsmedel och utsläpp av kemiska eller andra för allmänheten farliga ämnen.

Överenskommelsen bygger på begreppet "civilförsvarsmyndighet" (statlig myndighet) och anger endast program 3 vad gäller sändning av aktuella varningsmeddelanden. Överenskommelsen måste med dagens förutsättningar betraktas som inaktuell.

I Räddningsverkets varningsstudie och i verkets programplan 1991/96 framförs att principerna för sändning av varningsmeddelanden i radio och television på begäran av räddningsledare bör regleras närmare i en särskild överenskommelse mellan Räddningsverket och Sveriges Radio. En ny överenskommelse bör omfatta samtliga typer av varningsmeddelande såväl i fred som vid krigsfara och krig.

Mot bakgrund av det redovisade har en ny överenskommelse träffats mellan Sveriges Radio AB och Räddningsverket med den huvudsakliga innebörden att

- * principerna rörande varnings- och informationssystemet "viktigt meddelande till allmänheten" läggs fast

- * samma principer och ansvarsförhållande gäller i både fred och krig

- * rätten att begära sändning av meddelanden uttryckligen hänförs till funktionen räddningsledare

- * det initiala varningsmeddelandet sänds över samtliga sändande programkanaler i radio och television.

Den nya överenskommelsen, som upphäver den 1980 träffade överenskommelsen mellan Sveriges Radio AB och Civilförsvarsstyrelsen, framgår av bilaga.
./.

Räddningsverket anser det angeläget att de nya principerna så snart som möjligt får genomslag i gällande planering. Ett relativt snabbt och landsomfattande införande kan öka varnings- och informationssystemets effekt.

Sveriges Radio AB har initierat fortsatt utbildning av egen personal i linje med den nya överenskommelsen.

Räddningsverket avser att beakta konsekvenserna av överenskommelsen i verkets kompetensutbildning av befäl inom räddningstjänsten. Vidare kommer SRV att verka för att regionala räddningstjänstråd i sin samordnande verksamhet och att länsstyrelser i sin tillsynsverksamhet bidrar till ett tidigt införande av överenskommelsen i gällande planer.

Det bör ankomma på länsstyrelser att i samverkan med lokalradiostation och SOS-central regionalt samordna berörda kommuners planer för utnyttjandet av varnings- och informationssystemet.

Kommuner bör, i samverkan med eventuellt berörda företag eller anläggningar, granska om nu gällande planer för varnings- och informationssystemet överensstämmer med den nya överenskommelsen. Eventuella förändringar kan därvid bilda underlag för utbildning av de befäl inom kommunens räddningskår vilka utsetts som räddningsledare.

BEFOLKNINGSSKYDDSAVDELNINGEN

Rune Dahlén

Göran Hurtig

Sändlista

Samtliga civilbefälhavare
Samtliga länsstyrelser
Samtliga kommuner

Inom Räddningsverket

I, P, B, R, U, T, A, Bi, Bfc, Rst, Rör, Rkk, Aj
och Um
Samtliga räddningsskolor

Som orientering

Försvarsdepartementet
Överbefälhavaren
Överstyrelsen för civil beredskap
Styrelsen för psykologiskt försvar
Sjöfartsverket
Kustbevakningen
Luftfartsverket
Rikspolisstyrelsen
Sveriges Radio AB
Sveriges Lokalradio AB
Sveriges Riksradio AB
Sveriges Television AB
SOS Alarmering AB
Industriförbundet
Svenska kommunförbundet
Sveriges civilförsvarsförbund
Samtliga lokalradiostationer
Samtliga SOS-centraler

Överenskommelse mellan Sveriges Radio aktiebolag och statens räddningsverk angående varnings- och informationssystemet VIKTIGT MEDDELANDE TILL ALLMÄNHETEN.

Mellan Sveriges Radio aktiebolag som moderbolag i den koncern, i vilken Sveriges Riksradio aktiebolag, Sveriges Television AB och Sveriges Lokal Radio aktiebolag samt Sveriges Utbildningsradio aktiebolag ingår och statens räddningsverk har träffats följande överenskommelse

§ 1 Denna överenskommelse gäller för utsändning av myndighetsmeddelande för varning av allmänheten inom befolkningsskyddets och räddningstjänstens område i fred och krig.

§ 2 Utsändning av myndighetsmeddelande i ljudradio och television för varning av allmänheten skall ske enligt vad som föreskrivs i radiolag, radioansvarighetslag och avtal mellan staten och programföretag i fred. I enlighet med vad som överenskommit mellan staten och Sveriges Radio aktiebolag skall fredsavtalet vara vägledande för verksamheten i krig och vid krigsfara.

Ansvar enligt radioansvarighetslagen för innehållet i myndighetsmeddelanden utövas av programföretagen förordnad programutgivare och programansvaret i övrigt av chef för programföretagen.

§ 3 Utsändning av myndighetsmeddelande i ljudradio och television för varning av allmänheten skall ske på begäran av statlig eller kommunal räddningsledare vid utövande av räddningstjänst (jfr 2 § räddningstjänstlagen) eller av myndighet inom befolkningsskydd och räddningstjänst (räddningsverket, civilbefälhavare, länsstyrelse eller kommunal myndighet).

§ 4 Begäran om utsändning av myndighetsmeddelande i ljudradio och television kan även förmedlas av SOS Alarmering aktiebolags regionala centraler i det fall att räddningstjänstansvarig myndighet i sin planläggning särskilt delegerat denna rätt till begäran av sändning.

§ 5 Varnings- och informationssystemet viktigt meddelande till allmänheten innebär att myndighetsmeddelanden för varseblivning och vägledande information utsänds i ljudradio och television enligt följande

Varningsmeddelande utsänds omedelbart på begäran av behörig i situationer då skador uppstått på liv och egendom eller då risk bedöms föreligga för omedelbar skada på liv och egendom

Informationsmeddelande utsänds, dock utan krav på omedelbarhet, på begäran av behörig i övriga situationer inom befolkningskyddets och räddningstjänstens område för att förebygga och begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Servicemeddelande utsänds, utan krav på omedelbarhet, på begäran av behörig i övriga situationer inom befolkningskyddets och räddningstjänstens område för att underlätta allmänhetens agerande och underlätta räddningstjänstens insatser.

Räddningstjänstansvarig som begär utsändning av myndighetsmeddelande ansvarar för att de uppgifter som lämnas som grund för myndighetsmeddelandet är sakliga och korrekta samt lämnas så snabbt som erfordras med hänsyn till den aktuella situationen.

§ 6 Varningsmeddelande sänds i akuta situationer över samtliga sändande programkanaler i ljudradio och television. Upprepning av meddelandet sker efter 5 - 10 minuter och hänvisning för vidare information sker till Lokalradions program (P4). Under tid då Lokalradion inte sänder sker hänvisning till Riksradios program 3 (P3).

Informationsmeddelande sänds vid behov över samtliga sändande programkanaler i ljudradio och television och upprepning samt hänvisning för vidare information genomförs som vid varningsmeddelande.

Servicemeddelande sänds i Lokalradions program (P4) och i Riksradios program 3 (P3) under tid när Lokalradion inte sänder eller när särskilda behov föreligger.

§ 7 Begäran om utsändning av meddelande med innebörd att överhängande fara eller risk för olyckshändelse inte längre föreligger, skall göras av den räddningsledare eller den myndighet som ursprungligen begärt sändning inom ramen för varnings- och informationssystemet. Sådant meddelande sänds i de ljudradio- och televisionskanaler som är lämpade i situationen och på ett sådant sätt att minsta störningar uppstår i programverksamheten.

§ 8 Statens räddningsverk skall verka för att räddningstjänstmyndigheter så långt möjligt förbereder myndighetsmeddelanden inom ramen för varnings- och informationssystemet viktigt meddelande till allmänheten.

Sveriges Radio aktiebolag utfärdar för koncernen gällande instruktioner för sändning av varnings- och informationsmeddelande till allmänheten samt tillvaratar alla möjligheter att öka varseblivningseffekten.

Sveriges Radio aktiebolag och statens räddningsverk samverkar vid utformning av regler och rutiner inom varnings- och informationssystemet samt vid behov vid utformning av förberedda meddelanden.

§ 9 Statens räddningsverk ansvarar för att berörda myndigheter erhåller utbildning och information rörande varnings- och informationssystemet viktigt meddelande till allmänheten.

Sveriges Radio aktiebolag ansvarar för motsvarande utbildning av egen organisation.

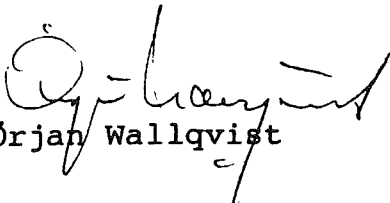
Statens räddningsverk och Sveriges Radio aktiebolag samverkar vid planläggning av ovanstående utbildning. För genomförande av utbildningen kan, i mån av tillgång, båda organisationernas resurser utnyttjas efter överenskommelse.

Kostnader för utbildning och information betalas av respektive part i enlighet med den ansvarsfördelning som redovisats ovan.

§ 10 Med undertecknandet av denna överenskommelse upphör överenskommelsen mellan Sveriges Radio aktiebolag och civilförsvarsstyrelsen angående utsändning av varningsmeddelanden i rundradio vid krig och krigsfara att gälla.

Stockholm 1991-01-10

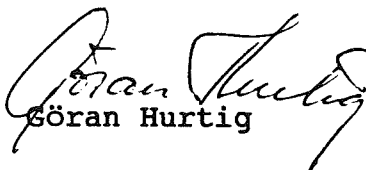
Sveriges Radio aktiebolag

Örjan Wallqvist

Stig Carlsson

Statens räddningsverk

Lennart Myhlback

Göran Hurtig